

คำวินิจฉัยของ นายมานิต วิทยาเต็ม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๖/๒๕๕๖

วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ส่งคำโต้แย้งของจำเลยในคดีแพ่ง หมายเลขแดงที่ กค. ๕๕/๒๕๕๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐)

ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ฟ้อง นายพากเพียร วิริยะพันธุ์ ที่ ๑ นายรอบรู้ วิริยะพันธุ์ ที่ ๒ เป็นจำเลย ต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางในคดีแพ่ง หมายเลขแดงที่ กค. ๕๕/๒๕๕๖ ในข้อหาผิดสัญญาการค้าประกันหนี้ทรัสต์รีซีท ซึ่งจำเลยทั้งสองได้ทำ สัญญาการค้าประกัน การที่บริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ได้มาทำสัญญาทรัสต์รีซีทไว้กับโจทก์ ระหว่างเดือนสิงหาคม ๒๕๓๕ ถึงเดือนตุลาคม ๒๕๓๕ โดยบริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ได้สั่งซื้อรถยนต์และอะไหล่รถยนต์ ยี่ห้อเบนซ์ จากบริษัท เมอร์ซิเดสเบนซ์ ผู้ผลิตในประเทศเยอรมันนี และบริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ได้ชำระราคารถยนต์และอะไหล่รถยนต์ที่สั่งซื้อ โดยวิธี กู้ยืมเงินจากธนาคารดอยท์ แบงก์ สาขากรุงเทพฯ เมื่อถึงกำหนดรับสินค้า ธนาคารดอยท์ แบงก์ สาขา กรุงเทพฯ ได้แจ้งให้บริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ไปรับเอกสารเพื่อออกสินค้าและชำระเงิน แต่ปรากฏว่า บริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ไม่สามารถชำระเงินกู้ให้ธนาคารดอยท์ แบงก์ สาขา กรุงเทพฯ ได้ บริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด จึงได้ติดต่อธนาคารโจทก์เพื่อขอกู้เงินไปชำระหนี้ โดยทำสัญญาทรัสต์รีซีท จำนวน ๕ ครั้ง พร้อมกับออกตั๋วสัญญาใช้เงิน มอบให้ไว้แก่โจทก์ โจทก์ตกลง ให้บริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ทำสัญญาทรัสต์รีซีท และโจทก์ได้ชำระหนี้แทนบริษัท ธนบุรี ประกอบรถยนต์ จำกัด ให้แก่ธนาคารดอยท์ แบงก์ สาขากรุงเทพฯ ไปครบถ้วนแล้ว จำเลยทั้งสอง ได้ทำสัญญาการค้าประกันการชำระหนี้ของบริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ดังนี้

ฉบับที่ ๑ ทำสัญญาการค้าประกันในวงเงิน ๔๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย ในอัตรา ร้อยละ ๑๘.๕๐ ต่อปี

ฉบับที่ ๒ ทำสัญญาค้ำประกันในวงเงิน ๑,๘๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย ในอัตรา ร้อยละ ๑๘.๕๐ ต่อปี

ฉบับที่ ๓ ทำสัญญาค้ำประกันในวงเงิน ๓๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย ในอัตรา ร้อยละ ๒๑ ต่อปี

ฉบับที่ ๔ ทำสัญญาค้ำประกันในวงเงิน ๒๓๖,๕๐๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ย ในอัตรา ร้อยละ ๒๑ ต่อปี

เมื่อตัวสัญญาใช้เงิน ทั้ง ๕ ฉบับ ถึงกำหนดชำระ ปรากฏว่า บริษัท ชนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ไม่สามารถชำระหนี้ให้แก่โจทก์ คงชำระเพียงดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ได้บางส่วนเท่านั้น รวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ยที่ค้างชำระจำนวน ๒,๖๔๒,๒๐๗,๕๐๐.๕๔ บาท โจทก์ได้มอบอำนาจให้ทนายความมีหนังสือแจ้งให้บริษัท ชนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด และจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๒ ชำระหนี้แล้ว แต่บริษัท ชนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด และจำเลยทั้งสองเพิกเฉยไม่ชำระหนี้ตามสัญญาแต่อย่างใด จำเลยทั้งสองยื่นคำให้การปฏิเสธคำฟ้องของโจทก์ โดยให้การว่า ผู้รับมอบอำนาจฟ้องคดีของโจทก์ไม่มีอำนาจดำเนินคดี การกู้เงินระหว่างบริษัท ชนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด กับธนาคารโจทก์ มิได้ทำเป็นหนังสือ โจทก์ไม่สามารถฟ้องร้องบังคับคดีได้ จำเลยทั้งสองจึงไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบโจทก์ บริษัท ชนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ไม่มีความผูกพันตามกฎหมายที่จะต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ตามสัญญาทรีดตี้ชิต เพราะมิได้รับเงินกู้ ตามสัญญาทรีดตี้ชิตจากโจทก์ ดังนั้น โจทก์จึงไม่สามารถใช้สิทธิเรียกร้องให้บริษัท ชนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ชำระหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงินได้ โจทก์จึงไม่มีสิทธิเรียกร้องต่อจำเลยทั้งสองด้วย โจทก์ใช้อัตราแลกเปลี่ยนและใช้อัตราดอกเบี้ยในการคิดคำนวณไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๖ จำเลยยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การโดยเพิ่มข้อความว่า “การที่โจทก์ไม่ดำเนินคดีกับบริษัท ชนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ด้วยนั้น เพราะเป็นไปตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๑) มาตรา ๕๐/๑๒ วรรคหนึ่ง (๔) ซึ่งมีความหมายว่า ห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้ที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือให้ศาลงดการพิจารณาไว้เฉพาะลูกหนี้ที่ศาลล้มละลายกลาง มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ แต่ไม่รวมถึงผู้ค้ำประกันของลูกหนี้ ซึ่งจำเลยเห็นว่า บทบัญญัติแห่งมาตรา ๕๐/๑๒ วรรคหนึ่ง (๔) ดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ กรณีจึงต้องด้วยมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญซึ่งจะนำมาใช้บังคับไม่ได้” และได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญทำการพิจารณาวินิจฉัย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ บัญญัติว่า

“มาตรา ๖ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือ ข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้

มาตรา ๓๐ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

มาตรา ๒๖๕ ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือ คู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีการวินิจฉัยของ ศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่ง ความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าคำโต้แย้งของคู่ความตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลรัฐธรรมนูญจะไม่รับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ใช้ได้ในคดีทั้งปวง แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงคำพิพากษาของ ศาลอันถึงที่สุดแล้ว”

พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาตรา ๕๐/๑๒ วรรคหนึ่ง (๔) บัญญัติว่า

“มาตรา ๕๐/๑๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๐/๑๓ และมาตรา ๕๐/๑๔ นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง รับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณาจนถึงวันครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผน หรือวันที่ดำเนินการ เป็นผลสำเร็จตามแผนหรือวันที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอหรือจำหน่ายคดี หรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟู กิจการหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการหรือพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดตามความในหมวดนี้

- (๑)
- (๒)
- (๓)

(๕) ห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือเสนอข้อพิพาทที่ลูกหนี้ อาจต้องรับผิดชอบหรือได้รับความเสียหายให้อนุญาตตุลาการชี้ขาด ถ้ามูลแห่งหนี้ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาล มีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน และห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย ในกรณีที่มีการฟ้องคดีหรือเสนอ ข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการชี้ขาดไว้ก่อนแล้ว ให้งดการพิจารณาไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่ง เป็นอย่างอื่น”

ข้อพิจารณาและการวินิจฉัย

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า โจทก์ไม่ดำเนินคดีกับลูกหนี้ชั้นต้นคือ บริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ซึ่งผู้ร้องอ้างว่าเป็นเพราะลูกหนี้ชั้นต้นได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ วรรคหนึ่ง (๔) ซึ่งห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้ที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ หรือ หากมีการฟ้องคดีไว้ก่อนมีคำสั่ง ก็ให้งดการพิจารณาไว้ก่อน แต่มิได้ให้ความคุ้มครองทำนองเดียวกัน แก่ผู้ค้าประกัน ประเด็นแรกที่จะต้องพิจารณาคือ พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ วรรคหนึ่ง (๔) เป็นกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า โจทก์มีสิทธิเลือกที่จะฟ้องลูกหนี้หรือผู้ค้าประกันคนใดคนหนึ่ง หรือ หลายคนหรือทุกคนก็ได้ ในคดีนี้โจทก์ได้ฟ้องผู้ร้องเป็นจำเลยในฐานะผู้ค้าประกันโดยมิได้ฟ้องลูกหนี้ ชั้นต้นมาแต่แรก ซึ่งเป็นสิทธิที่จะไม่ฟ้องหรือยังไม่ฟ้องอยู่แล้ว ข้อเท็จจริงจึงฟังไม่ได้ว่า ศาลได้ใช้หรือ จะใช้บังคับพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ วรรคหนึ่ง (๔) พระราช บัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๒ วรรคหนึ่ง (๔) จึงมิใช่บทบัญญัติแห่ง กฎหมายที่จะใช้บังคับแก่คดีอันเป็นเงื่อนไขที่ศาลที่พิจารณาคดีจะพึงเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ดังนั้น จึงให้ยกคำร้องเสีย

นายมานิต วิทยาเต็ม

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ